

UČENJE KROZ IGRU U CENTRIMA AKTIVNOSTI

Učenje nije mučenje, ako se odvija na prirodan način.

Lucija Car i Maja Vodopić
DV CICIBAN iz Dubrovnika

prof.dr.sc. Arjana Miljak

Da bi djeca mogla uspješno učiti kroz igru, znamo da im je neophodno osigurati sljedeće uvjete:

- dobro osmišljeno, poticajno okruženje
- kvalitetne centre aktivnosti u SDB u vrtiću
- roditeljsko sudjelovanje
- individualizaciju

Na samom početku rada, u rujnu, u SDB smo formirali osnovne centre aktivnosti prilagođene potrebama i interesima šestgodišnjaka i sedmogodišnjaka:

- CENTAR ZA GRAĐENJE
- CENTAR ZA LIKOVNO IZRAŽAVANJE
- CENTAR ZA STOLNO-MANIPULATIVNE IGRE
- CENTAR ZA OBITELJSKO-DRAMSKE IGRE
- CENTAR ZA ČITANJE I PISANJE

Ponudile smo raznovrsni neoblikovani materijal i igračke smještene na niskim policama, dostupne djeci u svakom trenutku. S djecom smo proveli dogovor oko pravila igre u grupi: dogovorili smo što je dopušteno, pojasnili što je zabranjeno (npr. ozlijeđivati sebe i druge; uništavati igračke i imovinu te remetiti mir i slobodu drugih). Djeca su dala prijedloge kako ćemo postupati kod nepoštivanja pravila.

Tijekom godine djeca su imala priliku u CENTRU ZA GRAĐENJE, igrajući se različitim kockama i građevnim materijalima, vježbati komunikaciju, planirati i zajednički rješavati neke probleme; snalaziti se u prostoru, shvaćati veličine i oblike, brojiti ...

Stvarajući u LIKOVNOM CENTRU ona su olovkom, ugljenom, bojama, pastelom, glinom, krep-papirom, sjemenkama, slamom, krpicama, kolaž papirom, oblucima, stakalcima i dr. materijalom izražavala svoju kreativnost.

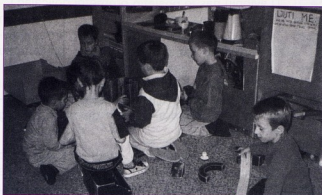
Susretala su se i s reprodukcijama likovnih umjetnika. Pomagala su u estetskom uređenju SDB i našeg vrtića - posebno prigodom blagdana.

U CENTRU ZA STOLNO-MANIPULATIVNE IGRE različite slagalice, umetaljke, domino, lotto-sličice, karte, memory, društvene igre - šah, Čovječe ne ljuti se ... pomogle su djeci u ustrajnosti i dosljednosti pri rješavanju problema. To su ujedno bile i dobre vježbe razmišljanja i logičkog zaključivanja, a samo manipuliranje igračkama pomoglo je u koordinaciji oko - ruka - mozak.

Igrajući se različitim uloga u CENTRU ZA OBITELJSKO-DRAMSKE IGRE djeca su pojašnjavala svijet onako kako su ga ona doživjela i razumjela. Uz pomoć raznovrsnih lutaka razvijala su nove interese i tako tražila nove informacije.

U CENTRU ZA ČITANJE I PISANJE doživjela su vrijednost čitanja kroz mnoge susrete s različitim slikovnicama, dječjim časopisima. Uočavala su kako im knjige mogu pružiti informacije. Čitajući i pričajući bogatila su svoj rječnik te se osamostaljavala u pismenosti.

Djecu i roditelje smo na početku godine pozvale da se uključe u obogaćivanje naših centara novim igračkama, materijalima, idejama ... Tako je sve krenulo. Nismo tada znali kuda će nas ova avantura odvesti ... Roditelji su bili vrlo zainteresirani. U individualnim kontaktima i na roditeljskim sastancima upućivale smo ih na koji način i oni mogu sudjelovati tj. kako se mogu uključiti u naš započeti program: skupljali su, dolazili u grupu i bili aktivni sudionici procesa učenja, pomagali su akcije započete na razini grupe ili vrtića (fotokopirali materijale, organizirali posjete, darivali odjeću i obuću,

DV Dubrovnik: Centar za građenje

popravljali igračke, ljuljačke te davali konstruktivne prijedloge za unapređenje rada). U hodniku ispred SDB organizirali smo CENTAR INFORMIRANJA za roditelje gdje smo u pisanoj formi pružali informacije o tome što se u grupi i vrtiću zbiva. Sve naše aktivnosti zabilježile smo fotoaparatom pa smo na kraju rujna, na plakatu, izložile fotografije i pisani materijal o tome što smo ostvarili. Ova povratna informacija roditeljima je bila još veći poticaj da i dalje budu uključeni u zbivanja u vrtiću.

U listopadu smo u našem vrtiću uredili TRGOVAČKI CENTAR - BUTIGA *CICIBAN*. Brzo i lako smo nabavili sve što je bilo potrebno za uspješnu igru. Darija je donijela kompjutor a Ivan blagajnu. Tu su se rado igrali i *maljši* i *srednjši* iz našeg vrtića. Učili smo kako organizirati igru te smo se vježbali strpljivosti i dosljednosti (ustrajnosti) tijekom igre i nakon nje.

Tijekom listopada započeli smo skupljati odjeću i obuću za CENTAR MODE I PRESVLAČENJA. Pavina i Perina mama donijele su dosta različite robe. Djeci je velika radost bilo presvlačenje i obuvanje raznovrsnih haljina, šešira, pojaseva, kravata, sandala, svećanih cipela ... Ana, Iva i Petra su razvrstavale odjeću i obuću (muška, ženska, za bebe; sezonska; garderoba za maškare), slagale su i odlagale na vješalice i police u garderobne ormariće prilagođene toj namjeni. Djeca su se iznimno veselila prerušavanju u male bebe, u muškarce, u klaune, ciganke i dr. Organizirali smo i modne revije.

U studenom smo obogatili CENTAR ČITANJA novim strunjačama, poklon *UR Korak po korak*, tako smo uobudniji mogli listati slikovnice, novine ili se osamiti kad to poželim. Posjetili smo *Gradsku knjižnicu* te započeli s nabavom

slikovnica za *DJEČJU KNJIŽNICU CICIBAN*. Od roditelja smo sakupili 40 slikovnica, a darovali su nam i više od pedeset naslova iz vrtićke knjižnice. Sve su slikovnice stručno popisane, djeca su se učlanila u knjižnicu i dobila iskaznicu; redovito su posuđivala slikovnice za doma.

Uredili smo i *MATEMATIČKI CENTAR* gdje smo uz uobičajene matematičke igre (brojenje djece u vrtiću, brojenje igračkaka; imenovanje dana u tjednu, mjeseci u godini i dr.) započeli realizaciju programa igračkaka *Nathan*: Geometrija; Nizanje perlica; Lotto ozvučenih situacija; Matematička radionica. Tu smo vježbali klasificirati, uspoređivati, mjeriti, računati, brojiti, vagati i ostale matematičke pojmove.

Prosinac je protekao brzo. Uz uobičajene prigodne aktivnosti, formirali smo još CENTAR *DOBROTE* gdje smo izrađivali čestitke, priređivali iznenađenja, darivali se međusobno za Božić.

U *GLAZBENOM CENTRU* smo svirali na udaraljka iz glazbene kutije *AUDITORIUM*; izrađivali smo udaraljke od sjemenki, slušali ozbiljnu glazbu, pjevali, plesali - veselili se uz božićne pjesme. Posjetili smo i *DOM UMIROVLJENIKA*.

U siječnju smo u *CENTRU ZA STRANE JEZIKE* učili engleski. Profesorica engleskog jezika je dva puta tjedno dolazila u naš vrtić i s grupom djece, igrajući se, vježbala pjesme, igre, brojalice. Tea, Paulo, Damir i Boško su se silno veselili engleskom i bili ponosni na ono što su naučili.

SPORTSKI CENTAR smo formirali u predvorju vrtića gdje smo igrali košarku, prelazili preko grede i trostranog plota; provlačili se kroz kolut, preskakali konop ...

U veljači smo pripremali maškare. U garderobi ispred grupe sobe organizirali smo Radionicu robota, a u grupi je nastao *GUSARSKI CENTAR* jer je veći broj djece bio zainteresiran za gusare. (Kasnije se razvio i Projekt: *Gusari* zbog dječje znatiželje i upornosti; vidi *Dijete, vrtić, obitelj* br.23/24, str.29). Posjetila nas je profesorica Arjana Miljak i svojim prijedlozima i idejama dala poticaj daljnjem radu.

Tijekom ožujka razmjestili smo ormariće u našoj garderobi i dobili prostor za još jedan novi centar: MALU ŠKOLU. Tu smo se igrali različitih igara glasovima i slovima:

- a) za slušno razlikovanje: *na slovo/na slovo, početni slog, igre rimom, igre bez kraja*
 b) za prepoznavanje slova: *obojti točno napisana slova, ukrasi svoje inicijale, sastavi riječ, izreži slova i slogove iz novina, ispuni križaljku*
 c) vježbe grafomotorike: *radni listovi, crtančica, Rječnik, Kalendar*

U CENTRU KROJENJA I ŠIVANJA šivali smo gumb od krpica, radili zidnu tapiseriju, krojili i izlagali proljetne modne novosti - kreacije svečanih haljina, kompleta i vesti za šetnju. Nisu samo djevojčice tu sudjelovale. Luka i Tomi bili su najuporniji u šivanju gumbi.

ALATNI CENTAR smo formirali u prostoru ispod stepenica. Tu je bilo svega što se može naći u jednoj radionici: čekići, kliješta, pile, čavli, metar, kutija za alat i drvo. Ivan, Joško, Srđan i Pavo su, igrajući se, izradili mač, prometni znak, slova i križ...

ISTRAŽIVAČKI CENTAR je nastao odmah u blizini ALATNOG, jer smo prikupili jedan stari kasetofon, blagajnu, kompas, glačalo i još neke aparate pa ih je trebalo temeljito istražiti. Dugo i strpljivo su Mario i Vlaho rastavljali kasetofon, a onda opisivali što su unutra pronašli. Posjetila nas je i Miranda Paić, odgajateljica-mentorica iz Šibenika. Ovaj i druge posjete napominjemo kao dragocjen vid suradnje i pomoć u unapređenju rada. U travnju smo u CENTRU ZA KUHANJE obogatili našu vrtičku zbirku namirnicama, začинима i mirodijama koje se mogu naći u svim kuhinjama. Tako smo mogli kušati-mirisati: sol, ocat, ulje - biljno i maslinovo, šećer, kakao, klinčić, origano ... Skupljali smo recepte, a okušali smo se i u pečenju pizze - bila je izvrsna, puno bolja od onih koje peku u pizzerijama.

CENTAR ZA IGRE VODOM smo smjestili u "mokrom čvoru". Donijeli smo plastične boce različitih veličina (zapremine), lijekav i čaše. Maris, Iva i Mislav su neumorno prelijevali vodu i zaključivali koliko "malih u veliku stane". Tijekom Uskrsa proveli smo akciju DOBRO JE ČINITI DOBRO i uz pomoć roditelja nabavili dječja kolica za dvomjesečnu bebú.

U svibnju nas je posjetio prometni policajac i potaknuo nas na igre PROMETA u našim centrima. Za lijepog vremena često smo boravili na dvorištu gdje nam je jedan popločani dio poslužio kao prometni poligon.

U CENTRU ZA IGRE PIJESKOM igrali smo se u pješčaniku: oblikovali smo, uspoređivali, mjerili, vagali zajedno s ostalom djecom iz našeg vrtića.

Zahvaljujući uključenosti roditelja mogli smo maksimalno realizirati započete akcije. Nas dvije odgajateljice koje smo vodile grupu morale smo veću pozornost i pažnju posvetiti pripremi i organizaciji izvođenja aktivnosti, ali sam proces i tijekom odvijanja aktivnosti znatno nam je bio olakšan. Djeca su poštivala red i disciplinu. Kolegice iz našeg vrtića i stručno-razvojne službe bile su nam dobre suradnice. Napominjemo da je i ostalo osoblje *Cicibana* (kuharica, spremačice i kućni meštri) također uspješno sudjelovalo u realizaciji odgojno-obrazovnog procesa.

DV Dubrovnik: Obiteljski centar - kuhanje

Početkom lipnja održali smo u vrtiću ZAVRŠNU SVEČANOST. Pjesmom, igrom, recitacijom i igrama na engleskom jeziku roditeljima i gostima pokazali smo dio onoga što smo naučili. Na 10 poster-plakata smo (još jednom) prezentirale naš cjelogodišnji rad. Ovi plakati su prikazani i na stručnom aktivu - radionici za odgajateljice. Nakon radionice kolegice su izjavile da im je radionica koristila pružanjem ideja za rad s djecom po centrima; u osmišljavanju SDB; u suradnji s roditeljima; u rasvjetljavanju koncepcije *Korak po korak*. Isto tako, naš je rad na poster-plakatima prezentiran u Rijeci na susretu Kvalitetnih škola - RIKVAŠ 2000., gdje smo zajedno s prof. Bojom Mustać u okviru projekta *Potrebe - njihovo prepoznavanje i zadovoljavanje u dječjem vrtiću* prikazali kako nas ljubav, moć, sloboda i zabava pokreću i vladaju u našem vrtiću!